

Kelewis, Karaliaucziuje
kas Narninką išdūdamas,
kastoj, ant bile kofio Pusto
apsteliūtas, su Pustpinin-
geis ant Bertaino Metū
5 Egr. arba 50 Pf.

Kelewis

iš

Apsakymū Istatimai i Ke-
lewi kastoj po 2 Egr. už
kožną, smulkeis Rastais
išdrukawota Cilę. Gro-
matas reik šen atrastyti:
Bergplaz (arba
Schiefen Berg) № 7.

Karaliaucziaus Broliams Lietuwininkams Žinės parnešas.

Nro. 39.

Karaliaucziuje, 30. Septemberi.

1879.

17. Nedėdienėje po šventosės Traicės.

Evang. Luk. 14, 1—11. Grom. Epėz. 4, 1—6.

Atsimink, idant Dieną šventą šventumbei.

„Bais sawę pasiaukštinąsis bus pažemintas ir pats pašžemingasis bus paaukštintas“, teip sako mūsų Išganytojis mūsų šėdieniškoj Ewangėlijoj mūsų graudendams, idant mes ne kaip nors pasieltumbim, nės Pasididziawimas tas yra žabangas arba Spauštas kuriūmi Szėtonas Šwieto Daugybę pasispėndz, žmogū ant to nurodydams štay koks tu bagotesnis, šplingesnis ogi ir nūbaznesnis bey šwentesnis est už kitą ir tūm ji padaro nūprošniu Šyrpelniu, Meise Szirdyse išpuštyti ir tikt kits kitą išpykti ir n'apšėsti. Gal. 5, 26. Teip dare Parzizijūšėi Pono Jėzaus Gziese ant to labjausėy dabodami, kad kožnas Pono Diewo ir mažiausis Prizakymelis ir jų pacziū Istatymelis išpildytas butu. Jey kursai tą aštrey wiršutiniu Budu išpilde, tas laikėsi per auktay nūbazną ir šwentą prieš tą, kurs tą ne teip pilnawojo.

Toks Parzizijūšias buwo wienoj šwentoj Dienoj prie lawės Šwecziū susistwėtės. Beje tie Šwecziei buwo jam šyguš Szwentorei. Szitas Parzizijūšias cze ir Pona Jėzu buwo pasikwėtės, ale ne iš Meilės, bet iš Weidmainyštės ir N'apykantos prieš Pona Jėzu, nėsą jis buwo už tai rupinės, kad ir žmogūš, Wandens Liga sergās gawo ten atširaštis. Iuk Parzizijūšiai žinojo koks mielaširdingas, o podraug ir wisgalingas Ponas Jėzus buwo. Todėl ans Parzizijūšias ir tikray tikėjo, kad Wiešpats tą Ligonį pamatės jo tūjaus pasigailėšes ir ji išgydysės bet tūmi ir po wisū Aktū sunkiey susigriešysė ir i Wanėkinimę ir Korawonę ipulsės. O štay, kaip jis pamislyjo, taip ir nusidawė. Wiešpats Parzizijūšius pirma paklausės: Bau ir Wale Subatoj gydyt? o kaip jie jam nieko ne galėjo atsakyti, jis ėmės Ligonį ji išgyde.

Alė klausiant: ar tai ir geray buwo tą Wiešpats dare? tą cze atsakysim? Mes po sawo Aktū turim du šito Prizakymo Išguldymo. Pons Diews buwo tretiji Prizakymę dūdams sašes: „Szėšes Dienas tu turi dirbti ir wisus Darbus atlikti. Bet sekmoji Diena yra

Sabata Pono Diewo, tawo Diewo; tą Dieną ney jokio Darbo ne turi dirbti ney tawo Sunus ney ic.“ 2. Moyz. 20, 8—10. Szitą Prizakymę Parzizijūšiai teip išgulde, o pagal žydū Budę ir dar teip išguldo, kad prie jų šwentoj Dienoj ne Wale ir tikt kelis žingsnius iš po Pastogio eiti, ney Piningū i Rankę imti, manding ir ney ženklesi rakšyti, o mes Paweikšle prie Pono Jėzaus matom ir ney koki biedna žmogū iš sunkios Ligos išgydyti. Taip mokin Parzizijūšiai.

Alė Pons Jėzus welj sawo alkstantiems Mokiiniams Sabatoj Warpu išsirowę iš tū Grudns triti, o jis ir atima wargstanciamjam Ligoniu jo sunkuji Wargę. Kas iš tū dabar tur Teisybę Prizakymo Išguldyme. Wiešpats wiens tur Teisybę, kaip jalyta: „kad tu teišus butumbei sawo žodžiūse ir czyštas pasiliktumbei, kada sudyjams esi.“ Ps. 51, 6. Jo šwentas Tėwas wisę Šwietę ant jo nurodo tarydams „to klausy fite!“ O tas yra pasakęs ir parodęs Mielaširdingyste man geriaus mēgsta ne kaip Sabatos aštriausis wiršutinis Szwentimas, nėsą Mielaširdingyste yra tiesiog diewiska. Per aštus Prizakymo laikymas wiršutiniu Budu yra Prizakymo Peržengimas. Tretiji Prizakymę aštriausiey laikyti ale ant Pono Jėzaus rkyoti, kaip ji i Smerti padūti galėtu tai Parzizijūšiams Szwentybę ir Teisybę. Taip ir dar prie mūsų nusidūd: Klaus ana Merga, ar ji šwentomis Dienomis werpjā? Gy furgi? teip ji atsakys. Už berods kartais šiww, ale werpti niekados. Kad kas tikt Porę Kartū Baznycioj buwēs, o toje manēs dėl miegojės šnaudės wapėjės, o potam Karcziamoj burnawēs girtawēs ir šėip bjaurus Griekus prowyjės, tay jam jau gana. Jis mislyjas šwentą Dieną gana šwentes. Szwentoji Diena mums iš Malonės dūta, kad mes nū sawo kasdienišku Darbū atsilisėtumbim ir šėip nū sawo Griekū nū Remielaširdingyštės ir nū Pasiaukštiniimo per Diewo žodi išgytumbim. Ak žeme, žeme, žeme, klausyk Diewo žodžio! Amen!

Škyrėjams Kreizū Labguwōs bey Wėluwōs.

Mūsų Kreizai yra pastutiniūse Kartūse i Cieco-ryštės Saimę širdami, norint Walmieje dibey pasi-

procėwojo, kiek galima pasipriešyti, su didžiausiu Daugumu tikt kunzerwativiškiū Diputiertū pasiūlymą, o tūmi ir aiškėy ir regimay išrodę, kad musū žmones iškadās Walnujų Jofanu Dawimo hiū pastutiniū dešimt Metū tikray išpažinę, o ir drutay apsiėmę yra, ano Wotietijōs didžiausiojo Zemjū Waldytojo, tai esti Kunigaikščio Bismarkio, Pasiprocewojimūs anas Iškadās išgydyti, su Musitėjimu ėelpiti arba jam tame Darbe pristoti. Žeib ėita Prystowa tų maczytu išiesėi, tay mes ne galim lgy pusiauswri ant Pusę Kelio apsištotti bet dabar turim, kur mes ant Skyrimo Diputiertū i Karalystės Saimą taisomės, apmastyti, kad mes tikt tokiūs Wierininkūs i Saimą siusti turim, kurie Kunigaikščiu Bismarkiui wiernay prirtatu ir jam tai galimu Daiktu padarytu, pradėtaji naudingaji Attaišymo Darbą ant Naudōs musū prusiškosiōs Tėwisťės toliaus išwesti.

Swarbus Įstatymūs turės Saimas prisiartinančiąsė Susiejimūse sušnekėti. Reja: reikš Zemę spaudziančiąsius sunkiūsius tiesiog mokamūsius Mokesnius numazinti; reikš Mokinimūse Walnujų Pasiprocewojimams Sziuilėse ant Įšnaikinimo Wierōs Išsipazinimū per Wierū Sumaišymą einantiems stiorey pasipriešydami už tai procėwotiš, kad woriaušyis Dalykas ant Užauginimo musū Waitū Sziuilėse butent Wierą musū žmonėms pasiliktu; mes turim už tai stowėti, kad Papietiniūs Garbėj Laikymo Dėwisťōs bey žemišťōs Aukštībės ne wis daugiaus prasiplatintu.

Kaip tokiūs Bonūs, kurie prie tokiū Įstatymū, pagal musū Wisi drauge gelbės, mes žums du Dwarponiu priwelyjam kurie su wisais Dalykais musū Kreizu lgy augta suaugę budami sawo Apšiemimą ištare musū Išsiuntimą i Karalystės Saimą priimti: yra Dwarponis Pons P'Hardy iš Kapstikiū, Labguwōs Kreizo, Dwarponis Pons von Verbandt iš Langendorff, Wėluwōs Kreizo.

Skyrėjai! Langi minau 30taji Septemberi Wolmonūs širdami tikt tokiems Wyrams sawo Sztimus dūtime, apie kuriūs mes tikray žinom, kad jie tikt wiršuy minėtūsūs Bonūs, o ney joki kitą i Saimą širšė.

Bartat iš Steindorf. Böhne iš Neu-Bärwalde. Born iš Leiffenen. v. Biberstein iš Kaušischken. Bedorf iš Krakau. Dr. Bienko iš Wėluwōs. Bolz iš Gründen. Gruse iš Hasenberg. Colled iš Wėluwōs. Dahnke iš Pomedien. Cyff iš Obscherninzen. v. Franzius iš Podollen. Gudde iš Leipen. v. Gustedt iš Lablacken. Simbott iš Nickelsdorf. Gufowius iš Augken. Glaus. Guttleben iš Gr. Engellau. Hoffmann iš Goldbach. Heller iš Bärwalde. Hein iš Grünheyn. Hausendorf iš Goldbach. Heymuth iš Goldbach. Huhn

iš Atbrechtshof. Jährlig iš Kaušischken. Kenke iš Gr. Ruhr. Kreyfern iš Teplawōs. Fr. Kenke iš Kl. Ruhr. Kretz iš Kl. Weiffensee. v. Knobloch iš Bärwalde. Mierau iš Wilmśdorf. Mertsch iš Grünheyn. Mertsch iš Goldbach. Neumann iš Keplau. Pawelowsky iš Allenburg. Peterson iš Goldbach. Th. Ruhnau iš Wėluwōs. Radtke iš Schenken. Riebenschalm iš Gaymen. Schergaut. Schlaugiff iš Schenken. v. Schlemmer iš Perkuifen. Schiewe iš Teplawōs. Grows von Schlieben iš Sanditten. Schlaugieff iš Goldbach. G. A. Scheffler iš Wėluwōs. Grows v. Schlieben iš Georgenberg. Thomaschky iš Roterau. Thomaschky iš Nickelsdorf. Urban iš Wittenberg. Urban iš Pregelśwalde. v. Weiss iš Plauen. Will iš Wėluwōs. Zimmermann iš Paterśwalde.

Skyrėjams iš Tilžės bey Pakalnės Kreizū.

Surinkimas Kunzerwativiškiū Skyrimo Draugystės 20taji Septemberi Tilžėje laikytas wienširdzies sutare, ant Skyrimo i Diputiertū Butą Bonudu

Ragierungōs Prezidentą von Schlieckmann-Gumbinėje bey Dwarponi Hauptmoną Weber iš Argilōtū.

pastatoti. Bonudu Bonu yra pajabėję, ant jų pūlantė Skyrimą i Diputiertū Butą prišimti. Todel pasaukiame iš Szirdies wisūs Skyrėjūs abiejū Kreizū, kurie su mumis tōs pacziōs jau 13taji Septemberi Skyrimo Pasaukime parasytōs Dumōs yra,

30taji Septemberi ėio Meto

toft tokiūs Skyrimo Wyrūs širti, kurie twirtay apsiėmę, 7taji Oktoberi abiem minėtiemsiem Bonam sawo Balį dūti.

Te išpildo Dienoje Skyrimo Rožnas sawo Pareigą ir Kalnybę už Karaliū bey Tėwisťė!

Tilžėje, 20taji Septemberi 1879.

Kunzerwativiškiū Skyrimo Draugystė iš Tilžės bey Pakalnės Kreizū.

Albrecht iš Sodenū. Ambrosius iš Rautenburg. Arndt iš Ebingēs Kolonijōs. A. Baumgart iš Tilžės. W. Baumgart iš Tilžės. Behrendt iš Dwisakiū. Bedarf iš Rutiū. Beutner iš Tilžės. Bodenstein iš Tilžės. Böck iš Kalwiū. Bückner iš Jodgaliū. Clemens iš Naujosės. Szinzel iš Dwisakiū. Dahms iš Jonėciū. Dommasch iš Butiškiū. Domning iš Rautenburg. Dressler iš Szreitlaukiū. v. Dressler iš Werderhoff. Dulz iš Lapieniū Ehrhardt iš Macgiriū. Engelke iš Masrimiū. Gweleit iš Jonifacziū. Fassbinder iš Tilžės. Fischer iš Paith. Fornagon iš Paul Bey-

strauch. Franz iš Meyruniū. Fric iš Gromeicziū. Friedrich iš Kalwiū. Fröhlich iš Karlsdorf. Frieze iš Tilžės. Gnabs iš Tilžės. Gröger iš Lujos. Gruber iš Macgiriū. Hein iš Degimmiū. Hennig iš Algawishtiū. Herbst iš Szancenkug. Hoffheinz iš Tilžės. Hoffmann iš Karteninkū. Jacubeit iš Gastū. Jankus iš Kalleniū. Jedinat iš Tawelninkū. Juhas iš Sauseninkū. Kapitke iš Tilžės. Kattruss iš Kautenburg. Growas v. Keyserling iš Kautenburg. Kaiser iš Nausedū. Konopacki iš Lapieniū. Kuckuck iš Tawelninkū. Dan. Kühr iš Szės. Kummetat iš Stumbragiriū. Kuffat iš Or. Szileninkū. Leiber iš Kaufemiū. Leidereiter iš Bendiglautū. Lehmann iš Szės. Lindenau iš Kandziū. Maydorf iš Alt-Seckenburg. Medem iš Tilžės. Meinus iš Adl. Linkunū. Millauer iš Moritciemū. Nagat iš Kryhanū. Nienke iš Nagging. Pelikan iš Bistupeniū. Petrick iš Kautenburg. Potzcha iš Tilžės. Puplic iš Spiteriū. Rakowski iš Kautenburg. Raudies iš Kampiniskiū. Rebeschies iš Giliandwirsiū. S. Richter iš Tilžės. Rößenbeek iš Tilžės. v. Saucken iš Glaarhoff. Schamberger iš Gastū. Schiekopp iš Tilžės. Schlichting iš Tilžės. Schinz iš Bruselliū. Schwede iš Lompeniū. Schweinberger iš Tilsit Preussen. Seiffert iš Kiaukiū. Smaladies iš Tilžės. Stahl iš Kaufargiū. Stephani iš Spiteriū. Swirplies iš Tilsit Preussen. Sziede iš Karteninkū. Talle iš Tilžės. Triebler iš Gullmen Kulkiū. Trutnau iš Degimmiū. Bökel iš Tilžės. F. R. Wahrendorff iš Tilžės. Wenghöfer iš Degimmiū. Westfallnies iš Joneicziū. Wolff iš Kalleniū. Wottrich iš Tawelninkū. Zander iš Alt-Seckenburg. Zeising iš Kasseicziū. Zimmerriemer iš Trumpeicziū.

Zinia apie prisiartinancziūstus Diputiertū Skyrimus Lietuwoj.

Iš Klaipėdos bey Szilokarcziamos Kreizū. Ar manę ten i Diputiertus skirti kas iš tikro pasi-procewoja, tai aš ne gawan patirti. Ale manding nusidūs ju tūm Dalyku kaip jau daug Sykiū nusidawe. Jau pirma Syki Skyrimams be prasidedant man patš musū Pons Oberprezidents Eichmann papasakojo: „Klaipėdiki bey Szilokarcziamiski nor Jus i Diputiertus skirti.“ Aš jam atsiliepjau: Te nusidūd Wieš-patiės Wale. Ale po Poro Nedeliū patš Pons Oberprezidents su manimi susitejes man pasakojo: „Jau Jus tik ne busite skirti. Kiti, kaip antay patš Pons Landrots iš ano Kampe nor pasirti buti, o tie ten Zmonėms pajistami.“ O teip ir nusidawe Pors Wofieicziū Ponū i mano Wieta iswerže. O teip ir dar bendien

nusidūs. Per Kelewi aš berods ten esu pajistams ale ne mylims, kadangi aš tame laikausi pagal Diewo Žodi, o tas Zmonėms daug Syk atsidūda kartus, arba kaip Žodis patš sako: „yra naudingas Pamokslui, Babarimui ir Pafoznyjimui Teisybėje“ (2. Tim. 3, 16) ir nusidūd kaip Apaštals sako: „Nės bus Sziesas, kad isganancziujo Mosklo ne pakels, bet pagal sawo pacziū Seidulius jie saw patys ussikraus Mokitojū pagal tai, kaip jiems Nusys nešti ir atkreips Nusis nūg Tiesos ir wersis ant Pasakū. 2. Tim. 4, 3. 3. Kad man galima butu, aname Kampe pacziam daugiaus apsilantyti, tay rasi bene fitaip stotus, ale dabar aš stubinūs, tiek galedams sawo lietuwiskafes žodines Knygas gatawas padaryti, koltai aš tikiu weliausey iki ateisencziujo Pawasario isiteseri. — Szeip man yra iš Klaipėdiki bey Szilokarcziamiski Kreizū atrasyta, kad czion yra Skyrimo Draugyste pasidariusi kuri — rasi bene ant wisū Pusū itikti noredama — wadinasi „walnay funzerwatywiska“ Skyrimo Draugyste. Toji yra apsiemusi Pong Kreis-Szul-Inspekteri Schröderi iš Priekules bey Pong Dwarponi Voigt iš Dumpiū, o fita Draugyste wēl Pong Dr. Sanerwein iš Banteln bey tą pati Pong Voigt iš Dumpen ant Skyrimo priwelyti.

Tilziskiei bey Pakalniškiei yra sawo Kunzerwatywū Draugyste kaip jau pasafota, apsiemę ir aniems Kreizams uzmane Pong Nagierungos Prezidentą von Schlieckmann iš Gumbines ir Pong Hauptmoną Weber iš Argilotū arba kaip tas Wardas lietuwiskay isitariams iš Karlotū pasirti.

Welawiskiei bey Labguwiskiei Kunzerwatywiskay Dumujantieje Pirs, kaip pasafota, Pong von Verbaudt iš Langendorff bey Pong P'Hardy iš Kapstikiū. Wie fitū Kreizū funzerwatywiskustus Skyrimo Apsemimus man nieks ney jokios Zinios n'iera atrases.

Kagainės bey Pirkainės Kunzerwatywiskiei Pirs:

- 1) Dwarponi Kaapke iš Mesken,
- 2) Dwarponi Brämer iš Kelmiskaiten.

Diewe dūk, kad Skiriantieje ši Kartą tikray nū-bazuū, o ir musū Lietuwiniukū Giminę bey musū Kalbą tikray mylincziū Ponū i Diputiertus laimėtu.

Swieto Nusidawimū Stonas.

Jau anday mes esme pasafoje, kad Swieto Nusidawimai pradėję Mazumeli drumstytis arba Dangus ant musū Pasajaus Stono usstytis. O teip ir bendien dar teb' stow. Pawelykit man Mazumeli apie tai kalbėti. Ale tame jau tiek pasafotinū Dalykū susidejo kurius aš per Ciecoriaus Apsilantymo Tranksmą, o

dabar ir per Ekyrimo Prigatawyjimus trifiktas, o šepi ir gaisintas wis kas Eyki suraszyti ne paspejau, o ir šendien iki ant Galo išpasafoti dar manding ne priešiu.

Mūsų Ciecorius Wiliams bey Rusijos Ciecorius Aleksanderis yra Kraujo Gentyš, nėra mūsų Wiliams yra Rusų Aleksanderio Awyns. Ezita Kraujo Gentyšte, o ir senasis Susiprieteliawims tarp Rusijos bey Prusijos prieš Karus Francuzų Ciecorius Napoleono pirmojo Metuse 1813 bey 1814 yra iki pat šiū Gziesū išprowyje, kad Rusiją bey Wokietiją iki šiol Prietelystėje stowėjo. Dar Metu 1870 Napoleonui treciamjam sawo Išdytame Karą prieš mus pakeliant, o Ystreikštkiams besikešant Francuzams ant Bagalbōs pareiti ir mus iš antrōs Pujēs apnikti, tay Rusų Ciecorius Ystreikštkiams tą Grumzding parode: „Jey Jus ne dūsties i Pakaju, tay mes jums pareisim, ir jums i Jusū Zeme ipulsim“, teipo Ystreikei pasiliko Pakajuje, o mes wienat su Francuzais Darbą turėdami ant jų Wiršu gawom. Bet jey kas norėtu klausiti:

Ale kodėl Ystreikštki norėjo Francuzams ant Bagalbōs prieš mus eiti, tay reikia atsiminti, kad Metu 1866 mes Karą su Ystreikeis turėjom kadangi Ystreikštkis Ciecorius ant wisōs Wokietijos ogi ir ant mūsų Karaliaus ir ant wisōs Prusū Karalystės norėjo ponawoti. Per Bijmarkio Įminti teip wislab susidawadyjo, kad per šitus Karus Wokietija po Prusijos Karaliaus Wedimu pasidawe ir ji sawo Ciecoriumi pasidare, o ir kad Rusų Ciecoryšte su mumis Prietelystėje pasiliko. Ale dabar jau pradeda kitaip wiršti. O tai kaip rodoš ypacziez dėl Rusų Kara su Turkais. Tas Karas buwo, kaip atsimisite, didey sunkus, kruwins ir skaudus, ale Rusai šitame Kare Wiršu gawo. Bet ant jų aiskesnio Išguldymo to Wiso reik dar ką apie Kalbas Gyropoje kalbamases dar tą prwesti.

Gyropōs Zemėje iš Wiso wyriauseny trejopos Kalbos kalbamos. Wiena šitū Kalbū yra wokiškioji, o prie tōs prissilaudzia ir dar deniškoji, šwėdiškioji, norwėgiškioji, hullendiškioji. Mes šitas Kalbas pagal Wokietijū Budą Germaniškomis wadisime. Kitos Kalbos kurios iš lotyniškos Kalbōs pastojusios kaip antay francuziškoji, ytaliskioji, španiskioji ir kitos, tasiās mes lotyniškomis wadisim. Ale i mūsų Rytu Pusę Rusai kalba rusiskay i Pietus randas Veniskioji Kalba potam toliaus Turkijoje tarp tikrujų Turkū, Rumėniškioji, Serbiškioji, Bosniškioji, Bulgariškioji ir kelios kitos, kurios Mazuma rusiskajei prilgsta tos wienu Wardu wadinamos zlawiskiosios Kalbos, o ir lietuwiskioji Kalba pusėtinay gentinas su zlawiskomis Kalbomis. Tarp wijū šitū Kalbū yra zlawisk-

foji Kalba ant Zemės Apkritumo labjausey prasiplatinusi. Dėl šito didzio Prasiplatinimo zlawiskiosios Kalbos yra ypacziez Rusioj ale ir kitojē Zemėje, kur zlawiskay kalbancziujū žmoniū randas, ta Mistis pasidariusi: Wisi zlawiskay Kalbantiejie tur i wieng susiglausti ir po wienu Wyriausybe arba Wiešpatyšte stowėti. Tie žmones teip dumojantiejie pagal pusiau gryškįką žodi wadinami Banzlawistai. Ezita Banzlawistū Duma ir padare, kad Rusai teip macney su Turkais emėši, o Pakaju tarp Rusū bey Turkū padarant ir teip itaisyti bande, kad wisi zlawai Turkijoje po zlawiskū Kunigaitšczū Waldzia pareitu, o šitie wisi zlawiski Kunigaitšczei galiausey po Rusijos Waldzie stowėtu, Trumpais žodzieis sakant. Rusū Ciecorius meilijo wisas zlawiskay kalbanczias Gimines iš po Turkū Briespaudos išgelbėti ir galiausey su Rusija suwienyti. O Pakajus tarp Rusū bey Turkū ant to eingšis jau ir imanytinay buwo gataws pastojēs.

Ale Jus zinote, kaip Englanderai toktai pajutę ir numanydami, kad šitam Pakajui nusitwirtinus, Rusū Zemės Didybe ir Galybe per Mier užaugtu. Todėl Englanderū wyriausyšis Ministeris Bykonsfolds wisū Wiešpatyščziū Ministerius i Berlyną i Kunferentiją ant Susirodyjimo dėl šitū Dalykū suwadino, o wisi šitie susijusiję Bonai Englanderū Užmanymui pritare. Pagal tą Rusai sawo Walę ne gawo. Bulgariją bey Rytumėliją ir kelios kitos turkiskos Prowincos saw walnay stowincios Kunigaitštyštes pastojō, bet Bosniją arba Bazonkiją bey Nowibazar tape Ystreikštkiams nudalyta. Kaip Ystreikei i Bazonkiją su Karu ir Kraujo Praliejimu jau pirm ilgo Gzieso itrauke, tai Keleiwjo Šlaitytojei jau žino. Ale kaip Ystreikei i Nowibazar pirm Poro Nedeliū itrauke ir tą saw pasijawino, tai wapasafoti ikišiol dar ne priejau. Ezionay Turkai Ystreikštkiams Keli ne užkirto. Ale iš to wiso yra Rusū Banzlawistai ant mūsų baisingay supyke. Šie sako: Mes su Turkais komodami turėjom tiek Kraujo pralieti tiek žmoniū prapuldtyti, o dabar Waisius šito kruwinojo Darbo imasi Ystreikei. To wiso yra Wokietiją su sawo kytriūju Bismarkiu kalta. Kad mes ne butumbim jų Kare su Francuzais jiems ant Bagalbōs parėję ir Ystreikius prieš jųs pasifelti apdraudę tay Prusai ne tikt wien su Francuzais bet ir su Ystreikeis butu karauti turėję. Prusai tada ne butu ant Francuzū Wiršu gawę, o Prusū Karalius ir ne butu Wokietijos Ciecoriumi pastojēs. O štay Bismarkis welj dar, kad Ystreikei wisay už dyka dabar gawna ką mes pelnę iš Turkijos Prowincū pasijawinti. Teip prieš mus pykinas rusiskiejie Banzlawistai.

Beilage zu No. 39 des „Kleitwis“.

Königsberg, den 30. September 1879.

Ką skirsim?

Szitaipo girdim toli ir platei klausinėjant, ir teipo be klausinėjant, turim mes kurie Ciecoriaus-Karaliaus ir Lewiskės Palaimos geidaujam, atsakyti: Skirkime wisi wienširdzei musū wiernosus Dufu Kupytojus,

Pona Kuniga Prafesseri Dr. Kurpat iš Kara-
liaucziaus ben

Pona Kreis-Szul-Inspekteri Schröder iš
Priekulės.

Kuruodu mums wisiems jau ne gana pagal Persona pažystami, bet ir sawo wifokeis Naudingais Pamosflais, Dwafiskose kaip Kuniskose Reikmenese pašlužydami, mus per daugel Metū pamokino, pagraudeno ir kur reikals pabare. Daugel Naudingū Kunigu ant musū Dufu Iškanymo ir t. t.

Už ką turim iš Swietiskuju Saldliezuwu Nau-
dos? sakysim: Iškados ant Kuno ir Dufos, tie mums
czyštaji Pono Diemo Žodi, Aweles jo Szwentojo Žo-
dzio Ganyklos, o irgi pat musū Pietuwiskaje Motynos
Kalba išgaishyti pasiprocewojo, daugel Mofesniu ben
wifokiu Ppriespandu išprownyjo, ir kas tam lygu. Todel
Wolmonai Szilofarcziamos ben Klaipešos
Kreizū kurie Kristaus Karalyste mylit ir Karalaus
ben Lewiskės Palaimos jekhot, dofit sawo Balsus We-
lawimo Dienoj, saw i Diputiertus pasiskirdami tikt:

- 1) Ponui Kunigui Prafesseriui Dr. Kurpat
in Königsberg i. Pr. ir
- 2) Ponui Kreis-Szul-Inspektor Schröder in
Prökulė.

Už Szilofarcziamos ben Klaipešos Kreiza Skyrimo
Walpczu Karalaus Wiernieje.

Kallweit iš Tatamischken. Reming iš Tatamischken.
Vendig iš Tatamischken. Kerreit iš Tatamischken.
M. Kerreit iš Tatamischken. Buka iš Sauggalwen.
Galbun iš Wielen. Wendig iš Klugohnen.
Mikšas iš Maßellen.

Kunigaikščio Bismarkio Kelione.

Musū Ciecorystės Kantleris arba Ciecoriaus wryriaus-
yfis Ministeris Kunigaikščis Bismarkis laikėsi paskutini-
niose Nedėliose ystreikiskame Miestelyje Gastein tarp
aukštū Kalnū gulincziamame dėl Wartojimo Sweikatos
Wandens. Rusiskasis Kantleris Kunigaikščis Gor-
cziafows buwo šiose Nedėlese i Wofietiją teipjau dėl
Sweikatos Wandens manding i Kisingius atkeliawes,

ale jis prie Bismarkio ji pasweikinti n'apsilanke, bet
tarfi sawo Pkyterėjimą prieš ji parodyti norėdams jam
iš Kelio ejo.

Už tai prie Bismarkio apsilanke Gasteine
pirmajusey Popieziaus Basiuntinys Jakobyni, kurs
šep wifuczies sawo Būwi ystreikiskame wryriausame
Mieste Wyn tur. Swiets toktai matydams yra kal-
bėti pradėses, kad dabar tarp Popieziaus ir musū Wal-
dzios Sutikimas pastosės, nēsa jut zinoma, kad Ponui
Falkiui musū Karaliaus baznytikū Ministeriu bešant
tape tarp Karalystės Waldziōs ben Karalystės Saimo
tokie Istatymai prieš Katiliskus. Kunigus sušnekėti,
kurie šitiems Kunigams daug Szirgperšos yra padarę,
daug katiliskū Wytupū ir Kunigū yra i Kalėjimą
parėję ir yra iš sawo Lewiskės šalin išgabenti, kadangi
jie n'apsiēme i Wryriausybės ben šitū Istatymū Pa-
klusnumą pasidūti. Szitas Nesutikimas tarp popieži-
šos Wytupystės ben prusiškos Karalystės yra per kelis
Metus patekęs. Uč dabar popiežiskamjam Basiun-
tiniui Jakobyni su Kantleriu Bismarkiu Gasteino
Miestelyje teip ilgay Susirodyjimū be laikant dabar
yra per Swietą tą Mislis pasidariusi, kad dabar tarp
Popiežystės Kunigū ben musū Karalystės Wryriausybės
Sutikimas pasidarysės. Uč tikray teip nusidūs, tai
matysim, kad Karalystės Saimas jusieis ir tokią Dumg
tas parodys.

Uč prie musū Kunigaikščio Bismarkio Gasteino
Miestelyje ir dar šis minėtins Sweczia apsilanke, bu-
tent Istreikiskis wryriausyfis Ministeris arba Kantleris
Andrassy, kurs Istreikiją ben Wengriją jau per gerą
Škailiu Metū yra walbęs, ale dabar Waldyme paillės
budams jis jau nor iš sawo Urėdo atstoti ir Waldzią
anū Žemjū kitam Ponui padūti, tas Pons Wardu
Haymerle. Uč Andrassy pirmneng Istreikijōs
Waldzią i sawo Pasėkėjo Rankas padūdams norėjo dar
su Bismarkiu kelis Dalykus sušnekėti, kaip šita Wal-
dzia galėtu geriausey westa buti. Bet šitūdu Kantleriu
ir Swieto Aukštūju yra sawo Sušnekėjimūse i toki
Sutikimą ir i tokę Prietelystę parėjusiu, kad tai ma-
tant fiur didis Dziangsmas tur mums pasidaryti.
Karalius Dowydas jau Liaupsę gieft apie Broliu
Sandorą, o dabar tokiems Swieto Aukštūsiems kurie
Swieto Pakaju ir Karus Rankose tur pūlas jų lab-
jauš. Pš. 133, 1.

Kantleriui Andrassy Namūn i Wyn parfelia-
wus tay Porą Dienū po to ir musū Kantleris Bi-
smarkis iš Gasteino atstojes sawo Swecziui An-
drassy i Miestą Wyn pasūy keliawo lyg kaip tam

už padarytą Garbę Ing teipojau Garbę padaryti norėdams. Ale tos Dienos, kurias Bismarkis Wyno Mieste praleido buvo jam vos iškalbėtinay skilnos. Jis buvo hitame Mieste teip garbingay priimtas, kaip toks Wiešpatys arba ir kaip mūsų Ciecorius sawo Žemėje. Jau jam atkeliaujant Wynniskai žmones aukštieji ir žemieji ant Gelžkelio wis Szimtais ir Tufstanczeis susibėgę jo lauke ir tą matyti norėjo, kūr pirm 13 Metū (Mete 1866) paczius Dstreikifskius Kare apgalėjęs, ale dabar tarp Wofietijōs ir Dstreikijōs tofią dibele Brietelystę padaręs, ogi Dstreikiams ir Paznokiją bey Nowibazar priwelyjęs. Kožnas norėjo tą didiį ir skilnųjį Pong matyti, kursai ir sawo paties Žemėje prieš Walnujū Walę rubezinius Muitus itaisęs, o ir šep Walnujū Walę laužęs. Kur Bismarkis itit Wyno Mieste pasirode cze žmones ji pasweikino linksmingu Szufawimu, o ir patš Dstreikifskis Ciecorius ji jo Kwartieroje aplante ir jam per Zalnierū Kumpaniją, kaip kokią waldancziam Wiešpacziui zalnieriską Garbę padarydino. Andrassy, Haimerle ir wisi kiti Dstreikū Ministeri su Bismarkiu turėjo per keies Dienas ilgus Susnekejimus. Ką tie tarp sawes susnekeję, o ar jie prie hitū Susnekimū ir dar raštiskū Derėjimū padarę, tai Swiets dar ne žino, o aš teipojau ne. Ale tiek mes galim tikėtis, kad anū Ponū Susnekejimai wisi ant Pakajaus eję ir Dstreikiams su Wofietija tokioj Wiensbėj ir Brietelystėj esant ney Panslawistai ney Francuzai n'issitikeš mus uzfabinti ir Swieto Pakaju ardyti. Tai Diene dūf. Bet Bismarkis dabar man tai be rašant wël Berlyne, ale rasi tam Tarpe jau ir wël ant kokio sawo Dwarū ant Atsilėjimo iskeliawęs.

Wisofia trumpa žinia.

— Mūsų Wiešpatš Ciecorius jau dabar iš Kunigaitstyticzū Elsajo bey Diotringiū kur jisai Zalnierū Berziurėjimus ir Maniwerius laike ir wyriausūsius Miestus Sztrasburg bey Meis aplante, dabar yra ant Atsilėjimo 26taji Septemberi pargryžęs. Kunigaitstyticse Elsajo bey Diotringiū žmones Ciecoriu jau wisur su Meile ir Dziangsmu prieme ir niekur n'iera jam ant jo Kelionės per hitas pusiau francuziskases Žemes kokia Szirdperša padaryta, bet wisur kaip pūlas aukščiausia Garbė isrodyta.

— Mūsų buwėsis wyriausysis Wyssupas arba General-Superintendents Moil jau pernay Augusto Mėnesy yra pasimiręs, o iki šiol mes turėjom be hito Urėdininko buti. Bet šiose Dienose yra mūsų Wieš-

patš Ciecorius jau parupinęs, kad Nabasniko Wieta ne tuščia. Jisai yra i to Wieta Pong Kunzistorijalrotą Karus (rašoms Carus) iš Sztetyno pawadinęs. Dienoje 1 mojo Oktoberio jis bus prie mūsų i Kunzistoriją istatytas ir šwentoje Dienoje po to 5taji Oktoberi Szliuso arba Biliės Baznyczoje i sawo aukštaji kunigiskaji Urėdą iswentitas. Aukščiausysis Wiešpatys te žeguoja hitą sawo Tarpę jo Darbe ir Wasiprocewojime už Dangaus Karalystę mūsų Browincoje

A p s a t y m a i.

Werdamosės Druskos

geriausios engliškios Jakose pristulo už pigiausiasias Prefias

Karl Pyc,

Tilžėi, Wofieczū Ulyczioj Num. 23.

==== Raffijs ir Cuforius dibey pigy. ====

M u i l ū,

geriausiji Kernmuila, balta tepamaji Muila, jaltiji Muila, taufini Muila, trupucziutaji Muila, Kokos Muila, Medaus, Rozū, Zybofliū Muila, Natrum, Kloralkiū, geriausiu Manierū aš pristulau už pigiausias Prefias.

Karl Pyc,

Tilžėj, Wofieczū Ulyczioj Num. 23.

Parwū wisofiu Maniero,

faušū, kaip ir gataway ant Parwawimo, geriausiam Fernetse ant Mashnes nutritū, Terputynėlijės ir Fernetso pigiausy prie

Karl Pyc,

Tilžėj, Wofieczū Ulyczioj Num. 23.

Dël wargingujū Giesū man yra pasisekę, wisus sawo Taworus dibey pigy ispirkti, o todel aš pristulau Galanterijs, triumū Taworū, Baltiniū Taworū, Waifiskū Zajstū (wofiskay: Spielwaaren) už labay pigias Prefias. Dpacziy aš nurodau ant pininginiū Masneliū Portmonė, skuriniū Tasiū, Skrynucziū Kelionėms, Turgaus Kurbū, Pastwaifstinejimo arba ir Keliawimo Kurbū, Wejimukū Waifacziams pastwajinēti, Lytaus Szirmū, bumwulniū, wilnoniū ir filknū; Lazdū, Buczkū Medzioklei, sukamujū Pistuliū, Terceroliū, kaip ir mano didiį Zopostą Instrumentū Muzikės daroma, kaip antay Harmonikū arba Dudū, Lyrikay sukamū Skrynū, spielūjancziū Duziū, Smuikū, Flētū, Klaritū, kaip ir wisofkiū Strunū.

E. M. Stakhs, Tilžėje, Wofiecz. Ulycz. 55.

Wisifkas Ippardawimas

Burceliono, almeniniū Rykū ir Petrolijs Riampū pardub

E. M. Stakhs, Tilžėje, Wofiecz. Ulycz. 55.

Tapėtu ir Kraftū naujaušise Musteriūse gardyniniū Sztangū ir Laiktojų, Rulo ir wasiniū arba glitintū Ceikiū pristulo pigiausy

Tilžėj.

E. M. Stakhs.